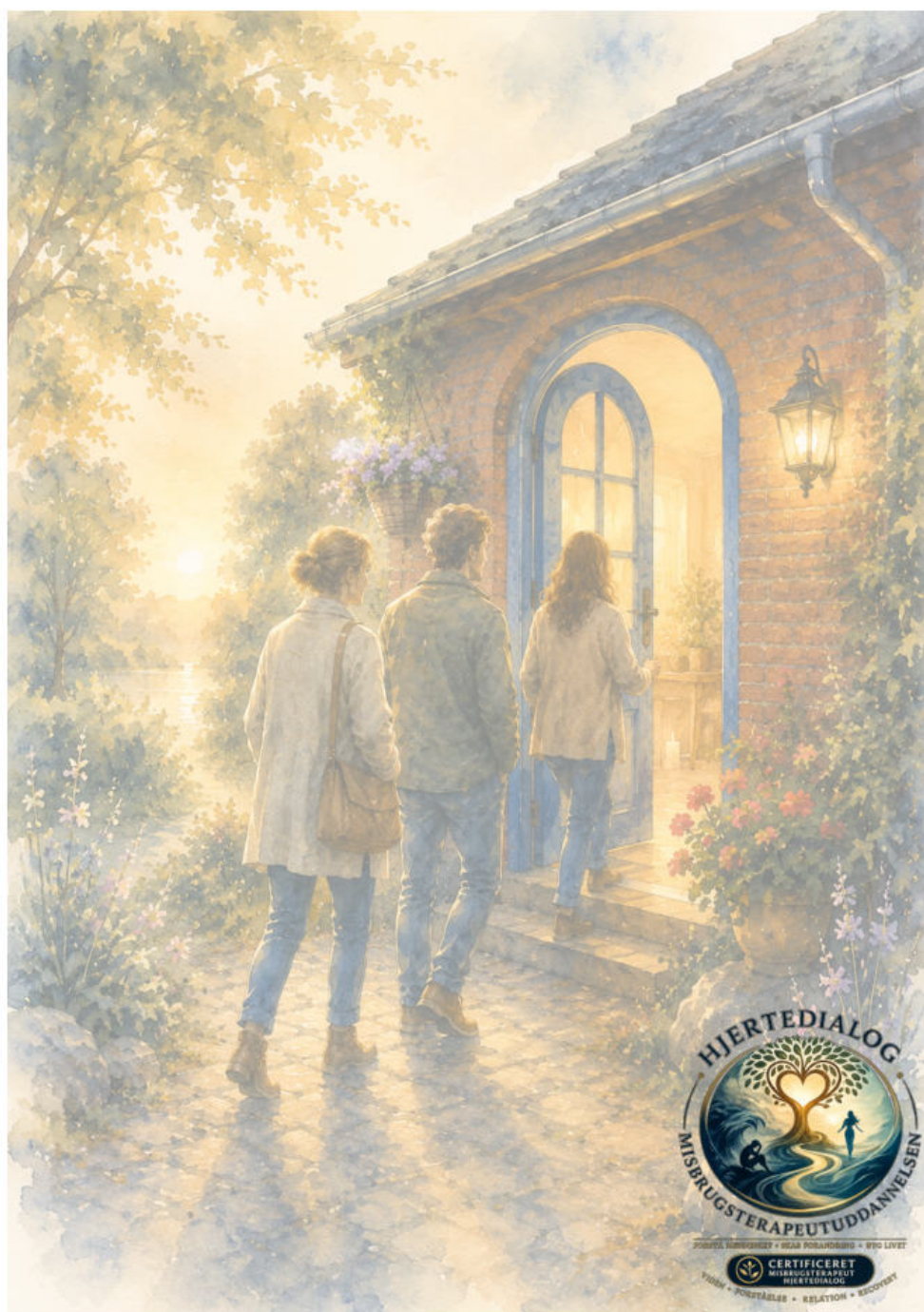

HjerteDialog Misbrugsterapeutuddannelsen

En specialiseret videreuddannelse i arbejdet med mennesker med afhængigheder – traumer, misbrug, relationelle udfordringer m.m.

HjerteDialog Huset · Nygade 9, 9632 Møldrup
Telefon 42 60 87 87 · kontakt@hertedialog.dk · www.hertedialog.dk

Indhold	Side
---------	------

1. Om uddannelsen — kort skitseret	3
2. Baggrund og behov for uddannelsen	4
3. Uddannelsens svar	5
4. Fagligt og videnskabeligt fundament	6
5. Målgruppe og optagelseskrav	7
6. Overordnet læringsudbytte	8
7. Uddannelsens opbygning — moduloversigt	9-12
8. Undervisere og faglig kvalitetssikring	13
9. Certificeringsforløb	14
10. Praktiske oplysninger	15
11. Efter afsluttet uddannelse	16
12. Ansøgningsproces	16
13. Centrale referencer	17

1. Om uddannelsen — kort skitseret

HjerteDialogs Misbrugsterapeutuddannelse er en 18 måneder lang videreuddannelse for fagpersoner, der ønsker at specialisere sig i arbejdet med mennesker ramt af afhængighed, misbrug og relaterede traumer. Uddannelsen kombinerer et solidt fagligt fundament (neurobiologi, tilknytning, traumeforståelse og evidensbaserede kliniske metoder) med en systematisk træning i etablering af den terapeutiske relation, det kliniske nærvær og den professionelle dømmekraft.

Uddannelsen henvender sig til fagprofessionelle og erfaringsbaserede ansøgere: misbrugsbehandlere, socialrådgivere, psykologer, psykoterapeuter, sygeplejersker, pædagoger, ledere og andre fagpersoner, der arbejder med eller, som ønsker at arbejde med afhængighedsproblematikker i offentligt, privat eller frivilligt regi.

Undervisningsformen veksler mellem teori, praksistræning, refleksion og supervision og består af en parallel rejse, bygget op om to sideløbende udviklingsspor, der følges gennem alle seks moduler:

Spor	Indhold
Den faglige rejse (ydre)	Ny viden, teori og konkrete misbrugsterapeutiske kompetencer: afhængighed, neurobiologi, traumer, relationer, behandling, farmakologi og recovery.
Den menneskelige rejse (indre)	Nærvær, dømmekraft, lytteevne, relationel bevidsthed og terapeutisk autenticitet: den studerendes udvikling som fagperson.

Rammer for undervisningen

- Seks modultræf á fire sammenhængende undervisningsdage (torsdag–søndag) over det første år.
- Undervisning, praksistræning og faciliterede gruppeprocesser i samspil: cases, rollespil, terapeutiske demonstrationer, supervision og refleksionsgrupper.
- Buddy-system: fast refleksionsmakker gennem hele uddannelsen.
- Studiegrupper mellem modulerne, hvor relevant.
- Månedlig online supervision for hele holdet (2 timer)

(figur: HjerteDialogs fem forbundne læringsfaser)

2. Baggrund og behov for uddannelsen

Komplekst felt, hvor afhængighed sjældent optræder isoleret

Afhængighed er ikke et afgrænset behandlingsfelt. Fagpersoner møder afhængighedsproblematik på tværs af psykiatri, socialpsykiatri, familiebehandling, skoleområdet og privat praksis. Ofte bliver et menneske med en afhængighedsproblematik henvist af pårørende eller offentlige instanser med en stor grad af forsvar og benægtelse eller også henvender vedkommende sig på grund af en anden problematik, f.eks. angst, depression, stress, ensomhed, traumer eller tilbagevendende relationelle konflikter.

I 2023 var 25.339 danskere i offentligt finansieret alkoholbehandling, mere end en fordobling siden 2008, hvor tallet var 12.300. Yderligere skønnes det, at mindst 402.000 danskere har tegn på moderate alkoholproblemer og 67.000 på svære alkoholproblemer. Det har store menneskelige, familiemæssige og samfundsmæssige konsekvenser. (Sundhedsstyrelsen/Sundhedsdatastyrelsen).

På stofmisbrugsområdet blev der i 2025 iværksat 9.400 kommunalt visiterede

stofmisbrugsbehandlingsforløb (Danmarks Statistik), men det er kun "toppen af isbjerget".

Fra september 2024 blev der i Danmark etableret et nyt regionalt behandlingstilbud specifikt målrettet borgere med både en rusmiddelproblematik og en psykiatrisk diagnose (dobbeltdiagnose). Årsagen er at afhængighed sjældent optræder isoleret, men ofte sammen med for eksempel angst, traumer, lavt selvværd, psykiske ubalancer.

Tilbagefald, behandlingskvalitet og justerede indsatser

I misbrugsbehandlingsbranchen og AA/NA grupper er der et kendt slogan relateret til den høje tilbagefaldsprocent "1/3 klarer det efter første behandling, 1/3 klarer det efter flere forsøg og den sidste 1/3 klarer det ikke!".

International forskning peger på, at 40–60 % af mennesker i behandling for et afhængighedsproblem oplever mindst ét tilbagefald, en rate, der er sammenlignelig med andre kroniske sygdomstilstande som forhøjet blodtryk og astma (50–70 %) og type 1-diabetes (30–50 %) (McLellan, Lewis, O'Brien & Kleber, 2000). Det betyder at afhængighed, ligesom andre såkaldte kroniske sygdomstilstande, ofte kræver gentagne og justerede indsatser over tid, frem for én afgørende kur, behandling eller terapiform.

Fundamentet for et godt udfald er ikke en diagnose tilgang

Forskning i psykoterapiens virksomme elementer peger konsekvent på den terapeutiske relation og alliance som en af de stærkeste og mest robuste fundamenter for et godt behandlingsudfald, på tværs af metoder og diagnoser (Wampold & Imel, 2015).

Selvdestruktiv tilstand, håbløshed og manglende tro

Varig forandring af en selvdestruktiv menneskelig tilstand kræver mere end en quick-fix symptombehandling.

Afhængighedstilstanden er præget af mørke, smerte og forvirring, skam, skyld, forsvar, benægtelser, misbrug af eget liv/andres, og vanemønstre som konkret påvirker hjernens funktionalitet, skaber følelsesmæssige ændringer og kan have store kropslige konsekvenser.

Kognitiv adfærdsregulering og samtaler er ikke nok, Antabus/Campral medikamenter anbefales kun i nogle tilfælde og kun i forbindelse med andre indsatser.

AA/NA taler om en højere magt og at passe sine møder, logoterapi taler om meningsfuldhed, medicinalindustrien taler om hjernedefekt og udvikling af en bestemt pille, terapeuter taler om den terapeutiske alliance, kognitiv adfærdsregulering har i længere tid været god praksis.

Vores menneskesyn definerer: hvordan vi betragter vores medmennesker, meningen med

menneskelivet, hvad der er sundt og hvad der ikke er

sundt og dermed, hvordan vi vil støtte et andet menneske med at skabe sig et frit autentisk liv – og give slip på det gamle afhængige liv.

Måske skal vi ikke kun have fokus på det kendte, og det som kan tælles, måles og vejes, hvis vi ønsker nogle nye resultater.

Det er det undringsspørgsmål, uddannelsen finder svar på og er bygget op omkring.

(Figur: menneske med afhængigheds symptomer som centrum, livsprægningerne, mørket, opgivelsen, håbløsheden og "stemningsregulerings-strategierne".)

3. Uddannelsens svar

Helhedsorienteret terapeutisk indsats

Feltet kræver derfor fagpersoner, der kan se og forstå hele mennesket, som kan jonglere med forskellige faglige tilgange, teorier og metoder og bevidst være i stand til at støtte den afhængige omkring gængse tilbud for den afhængige: AA/NA grupper, Smart Recovery grupper, medicinsk behandling/udtrapning, ambulant/døgnbehandling etc. Vi skal kende til det, andre gør. Uddannelsen inddrager selvfølgelig tidens gængse biologiske og naturvidenskabelige forskning og forklaringsmodeller og tilgange. Samtidig er fokus på det essentielle: Mennesket bag afhængigheden. Hvad er dets kerne, største smerte, største længsel – og hvordan kan jeg støtte dette menneske i at blive et frit autentisk menneske.

Udvikling sund menneskelig og faglig dømmekraft

Feltet gennemgår en stor udvikling – og har brug for fagpersoner, som er både menneskeligt og fagligt velfunderede og med en tilsvarende sund dømmekraft. HjerteDialogs Misbrugsterapeutuddannelse adskiller sig ved ikke at tage udgangspunkt i stoffet eller symptomet, men tager i stedet udgangspunkt i mennesket og den terapeutiske relation som det bærende fundament for klientens udvikling.

Brobygning og integration

Uddannelsen opbygger derfor både den faglige viden og den overvejende på den relationelle og personlige kompetence parallelt gennem hele forløbet, selvfølgelig med en grundig fundering i den tilgængelige viden fra feltet, forskellige tilgange, teorier og metoder, så fælles forståelse og en reel brobygning er mulig imellem de tværfaglige tilbud HjerteDialog Misbrugsterapeuten samarbejder med.

Pædagogisk læringsmiljø

Læring er ikke en lineær videnoverførsel, men en levende udviklingsproces, hvor faglig viden, kropslig erfaring, personlig refleksion, relationel læring og praktisk træning arbejder sammen. Læringsprocessen på uddannelsen bevæger sig gennem fem forbundne faser:

- Undervisning: faglige oplæg, teori og nye perspektiver.
- Praktisk afprøvning: teori og metode omsættes i egen praksis mellem modulerne.
- Refleksion: egne processer, selverkendelse og buddy-samarbejde.
- Supervision: månedlig faglig sparring og fælles refleksionsrum.
- Integration: ny forståelse forankres i egen krop og praksis.

(Figur: et menneske med afhængigheds symptomer og indsatsområder, som vi er opmærksomme på at bevidstgøre).

4. Fagligt og videnskabeligt fundament

Menneskesyn

Vores menneskesyn bestemmer hvordan vi betragter det menneske vi møder, men præger også den måde vi ønsker at hjælpe på. Hvis vi ser mennesket som et dyr med indlærte reaktionsmønstre, så giver kognitiv adfærdsregulering mening. Hvis vi betragter mennesket som en maskine med biomekaniske funktioner, som kan have forskellige fejlfunktioner specielt i hjernen, så giver regulering af hjernen som den centrale "computer" mening.

Hvis vi ser mennesket som et åndeligt væsen med en sjæl og tilhørende tanker, følelser og viljesimpulser, som udleverer sit liv her på jorden og med indlærte reaktionsmønstre og vaner og med kroppen som en forudsætning for at livet kan udledes her, så udvides horisonten yderligere og dermed mulige tilgange.

I HjerteDialog arbejder vi med det hele menneske, og lærer derfor også på uddannelsen at arbejde med forskellige menneskesyn og tilhørende teorier og metoder, så vi kan møde mennesket, hvor det er – uanset dets tro, sex, politiske retning og øvrige overbevisninger.

Syn på afhængighed

Uddannelsen hviler på et relationelt, integrativt og eksistentielt menneskesyn, hvor afhængighed forstås som et menneskeligt forsøg på blandt andet at selvregulere, beskytte eller kompensere for smerte, stress, traumer eller manglende tilknytning i et samfund, der i sig selv kan være en del af problemet.

Det har intet med manglende viljestyrke at gøre. Det terapeutiske arbejde tager derfor afsæt i spørgsmålet »hvad forsøger denne afhængighed at løse?« frem for »hvordan fjerner vi den?«.

Denne forståelse af afhængighed som et forsøg på selvregulering frem for et viljesproblem, understøttes af Gabor Maté (2008, *In the Realm of Hungry Ghosts: Close Encounters with Addiction*) og Bruce K. Alexander (2008, *The Globalisation of Addiction: A Study in Poverty of the Spirit*, kendt for »Rat Park«-forskningen) og nyere populærvidenskabelig fremstillinger af Anna Lembke (2021, *Dopamine Nation: Finding Balance in the Age of Indulgence*).

Teoretiske og kliniske traditioner uddannelsen trækker på

Uddannelsen integrerer flere fagtraditioner i én sammenhængende forståelsesramme, fremfor at undervise i én teori/metode isoleret. Se udtræk nedenfor:

Vidensområde	Konkrete teorier/metoder	Centrale referencer (uddyb i afsnit 13)
Neurovidenskab og udviklingsforståelse	Mentalisering, neuroaffektiv udviklingspsykologi, tilknytningsteori, udviklingspsykologi, traumeforståelse, polyvagal teori	Bowlby; Ainsworth; Hart; Fonagy & Bateman; Porges; van der Kolk
Kliniske og terapeutiske tilgange	Motiverende samtale (MI/MIT), recovery-orienteret praksis, narrativ terapi, logoterapi, eksistentiel psykologi, dialektisk adfærdsterapi (DBT)	Miller & Rollnick; Slade; White & Epston; Frankl; Yalom; Linehan
Kropsorienterede og regulerende tilgange	Åndedrættets betydning, kropsbevidsthed og sansning, regulering af nervesystemet, grounding og stabilisering	Levine; Ogden, Minton & Pain; Porges/Dana; Rothschild

HjerteDialogs integrative forståelsesmodel

Gennem uddannelsen samles perspektiverne i HjerteDialogs integrative forståelsesmodel, hvor biologiske, psykologiske, relationelle, sociale og eksistentielle dimensioner forbindes i én sammenhængende faglig og praksisorienteret ramme.

5. Målgruppe og optagelseskrav

Målgruppe

Uddannelsen henvender sig til fagpersoner og mennesker med relevant erfaring, der ønsker at udvikle deres kompetencer inden for misbrugsterapi og helhedsorienteret behandling, blandt andet:

- behandlere og misbrugsbehandlere
- socialrådgivere og pædagoger
- sygeplejersker
- psykoterapeuter og psykologer
- andre fagprofessionelle, der arbejder med mennesker præget af afhængighed, traumer eller komplekse psykosociale problemstillinger
- mennesker med egne levede erfaringer med afhængighed, misbrug eller livet tæt på misbrug, som ønsker at omsætte disse til en professionel, ansvarlig terapeutisk praksis.

Optagelseskrav

Som udgangspunkt forventes der en relevant mellemlang videregående uddannelse eller minimum 5 års praksiserfaring inden for det psykosociale/behandlingsmæssige felt.

Der lægges dog størst vægt på personlig og faglig motivation, livserfaring og refleksionsevne fremfor en bestemt uddannelsesbaggrund.

Optagelse sker på baggrund af en samlet vurdering af ansøgerens erfaring, motivation, modenhed og forudsætninger for at gennemføre uddannelsen, herunder en personlig afklaringssamtale.

Optagelse er en gensidig vurdering, ikke en rettighed.

6. Overordnet læringsudbytte

Hvad kan den studerende konkret, når uddannelsen er gennemført i relation til viden, færdigheder og kompetencer?

Viden

Den studerende har erhvervet sig viden om afhængighedens biologiske, psykologiske, sociale og eksistentielle dimensioner samt viden om centrale teorier inden for tilknytning, traumer og neuroaffektiv udvikling. Den studerende har fået nye indsigter i sig selv og egne udviklingsmuligheder.

Færdigheder

Den studerende kan etablere og fastholde en terapeutisk alliance, anvende motiverende samtale og recovery-orienterede metoder og kan arbejde integrativ. Den studerende har lært at regulere egen og klientens affekt i den terapeutiske relation. Den studerende har opnået færdighed i at formidle tilegnet viden igennem relevant psykoedukation for klienter/klientgrupper.

Kompetencer

Den studerende kan selvstændigt varetage et terapeutisk forløb med mennesker med afhængighedsproblematik, herunder foretage fagligt begrundede metodiske valg, håndtere etiske dilemmaer og indgå autentisk i et tværfagligt samarbejde og med en velfunderet menneskelig og fagligt dømmekraft.

(figur: det autentiske menneskemøde og hjertedialog)

7. Uddannelsens opbygning — moduloversigt

Uddannelsen er bygget op som seks »bevægelser«, der hver forbinder en indre (menneskelig/relationel) og en ydre (faglig) udviklingslinje.

Nedenfor ses først et overblik, dernæst følger en udfoldning af hvert modul med egne læringsmål for viden, færdigheder og kompetencer.

Modul	Titel / bevægelse	Fagligt indhold (hovedpunkter)
1 	At se mennesket bag afhængigheden	HjerteDialogs menneske- og afhængighedsforståelse; afhængighedens biologiske, psykologiske, sociale og eksistentielle dimensioner; neurobiologi, tilknytning og traumer; beskyttelsesstrategier og overlevelsesmønstre; introduktion til terapeutisk relation og nærvær.
2 	At forstå afhængighedens natur, dynamik og funktion	Afhængighedens udvikling, dynamik og funktion; rusmidlers/ adfærds påvirkning af hjerne og nervesystem; belønningssystemer, stressrespons og følelsesregulering; traumer og udviklingspsykologi; risiko- og beskyttelsesfaktorer; HjerteDialogs integrative forståelsesmodel.
3 	At skabe et helende terapeutisk møde	Terapeutisk alliance og relationel tryghed; kontakt, nærvær og aktiv lytning; mentalisering og affektiv afstemning; overføring, modoverføring og terapeutisk selvindsigt; grænsesætning, etik og professionel dømmekraft; motivation, håb og samarbejde.
4 	At støtte forandring, recovery og tilbagefaldsforebyggelse	Recovery-orienteret praksis og rehabilitering; motivation, ambivalens og forandringsprocesser; tilbagefaldsforståelse og -forebyggelse; ressource- og løsningsfokuseret arbejde; psykoedukation og mestringsstrategier; håb, mening og identitet.
5 	At udvikle tilhørsforhold, retning og livsmestring	Relationers betydning for trivsel og fastholdelse af forandring; familie, netværk og fællesskab som beskyttende faktorer; identitet, værdier og livsretning; livsmestring, resiliens og selvledelse; ensomhed og genopbygning af tilhørsforhold; meningsskabelse i recovery.
6 	At støtte det autentiske menneske i at blive frit	Integration af uddannelsens samlede forståelsesramme; terapeutisk identitet og professionel dømmekraft; etik, ansvar og faglige grænser; selvomsorg, supervision og livslang faglig udvikling; forberedelse til certificering.

Modul 1

At se mennesket bag afhængigheden

Den første bevægelse handler ikke om metode, men om blik: at lære at se mennesket med dets livshistorie, relationer og ressourcer, før selve afhængigheden.

Fagligt indhold

- HjerteDialogs menneske- og afhængighedsforståelse.
- Afhængighedens biologiske, psykologiske, sociale og eksistentielle dimensioner.
- Neurobiologi, tilknytning og traumer.
- Beskyttelsesstrategier, regulering og overlevelsesmønstre.
- Introduktion til den terapeutiske relation og betydningen af nærvær.

Læringsmål

Viden: Den studerende har viden om afhængighedens biologiske, psykologiske, sociale og eksistentielle dimensioner samt om grundbegreber inden for tilknytningsteori, traumeforståelse og HjerteDialogs menneskesyn.

Færdigheder: Den studerende kan møde et menneske med afhængighed med et udvidet, ikke-symptomfikeret blik og kan identificere beskyttelses- og overlevelsesstrategier i klientens fortælling.

Kompetencer: Den studerende kan indgå i det første møde med faglig nysgerrighed og ydmyghed frem for hurtige forklaringer, som grundlag for det videre terapeutiske arbejde.

Modul 2

At forstå afhængighedens natur, dynamik og funktion

Den anden bevægelse uddyber forståelsen: hvad forsøger afhængigheden egentlig at regulere, beskytte eller kompensere for hos det enkelte menneske?

Fagligt indhold

- Afhængighedens udvikling, dynamik og funktion.
- Rusmidlers og afhængighedsadfærds påvirkning af hjernen og nervesystemet.
- Stofspecifik/farmakologisk viden, homøostase og kropsreguleringsmekanismer.
- Belønningssystemer, stressrespons og følelsesregulering.
- Traumer, tilknytning og udviklingspsykologiske sammenhænge.
- Risikofaktorer, beskyttelsesfaktorer og vedligeholdende mekanismer.
- HjerteDialogs integrative forståelsesmodel for afhængighed.

Læringsmål

Viden: Den studerende har viden om afhængighedens udvikling, dynamik og funktion, om belønningssystemer, stressrespons og følelsesregulering samt om risiko- og beskyttelsesfaktorer.

Færdigheder: Den studerende kan analysere, hvilken funktion en afhængighed har for det enkelte menneske, og kan koble neurobiologisk og udviklingspsykologisk viden til konkrete cases.

Kompetencer: Den studerende kan foretage en fagligt begrundet vurdering af afhængighedens betydning i klientens liv som grundlag for videre behandlingsplanlægning.

Modul 3

At skabe et helende terapeutisk møde

Den tredje bevægelse handler om at omsætte forståelse til relation: at gøre den terapeutiske relation til et trygt sted for udvikling, håb og forandring.

Fagligt indhold

- Den terapeutiske alliance og betydningen af relationel tryghed.
- Kontakt, nærvær, livsfortælling og aktiv lytning.
- Mentalisering, affektiv afstemning og følelsesmæssig regulering.
- Overføring, modoverføring og terapeutisk selvindsigt.
- Grænsesætning, etik og professionel dømmekraft.
- Motivation, håb og samarbejde i forandringsprocesser.

Læringsmål

Viden: Den studerende har viden om den terapeutiske alliance, mentalisering og affektiv afstemning, overførings- og modoverføringsbegreber samt professionel etik og grænsesætning.

Færdigheder: Den studerende kan etablere og fastholde kontakt og nærvær i relationen, anvende aktiv lytning og affektiv afstemning, og kan identificere overførings- og modoverføringsreaktioner i egen praksis.

Kompetencer: Den studerende kan selvstændigt skabe og fastholde et trygt terapeutisk rum og bære ansvar for egne relationelle reaktioner i mødet med klienten.

Modul 4

At støtte forandring, recovery og tilbagefaldsforebyggelse

Den fjerde bevægelse handler om at støtte forandring uden at overtage den — og om at kunne rumme tilbagefald uden at miste håbet.

Fagligt indhold

- Recovery-orienteret praksis og rehabilitering.
- Motivation, ambivalens og forandringsprocesser.
- Tilbagefaldsforståelse og tilbagefaldsforebyggelse.
- Ressourceorienteret og løsningsfokuseret arbejde.
- Psykoedukation og udvikling af nye mestringsstrategier.
- Håb, mening og identitet i forandringsprocesser.

Læringsmål

Viden: Den studerende har viden om recovery-orienteret praksis, motivation og ambivalens i forandringsprocesser samt om tilbagefaldsforståelse og ressourceorienterede metoder.

Færdigheder: Den studerende kan anvende motiverende samtale og løsningsfokuserede metoder, udarbejde en tilbagefaldsforebyggende plan sammen med klienten og formidle relevant psykoedukation.

Kompetencer: Den studerende kan understøtte klientens forandringsproces uden at overtage ansvaret for den, og kan fagligt rumme tilbagefald som en del af en realistisk forandringsproces.

Modul 5

At udvikle tilhørsforhold, retning og livsmestring

Den femte bevægelse handler om at hjælpe forandringen med at slå rod i et liv med tilhørsforhold, retning og mening — ikke kun fravær af rusmidler.

Fagligt indhold

- Relationers betydning for trivsel, udvikling og fastholdelse af forandring.
- Familie, netværk og fællesskab som beskyttende faktorer.
- Identitet, værdier og livsretning.
- Livsmestring, resiliens og selvledelse.
- Ensomhed, social eksklusion og genopbygning af tilhørsforhold.
- Meningsskabelse og eksistentielle perspektiver i recovery.

Læringsmål

Viden: Den studerende har viden om relationers og fællesskabers betydning for fastholdelse af forandring samt om identitet, værdier og eksistentielle perspektiver i recovery.

Færdigheder: Den studerende kan understøtte klientens arbejde med at genopbygge relationer, netværk og tilhørsforhold, og kan facilitere en samtale om værdier, mening og livsretning.

Kompetencer: Den studerende kan bidrage til, at klienten opbygger et selvstændigt og meningsfuldt liv, hvor relationer og fællesskab bliver stærkere end afhængigheden.

Modul 6

At støtte det autentiske menneske i at blive frit

Den sjette bevægelse samler trådene: målet er ikke blot et menneske uden misbrug, men et autentisk menneske, der igen er den vigtigste aktør i sit eget liv.

Fagligt indhold

- Integration af uddannelsens samlede forståelsesramme.
- Terapeutisk identitet og professionel dømmekraft.
- Etik, ansvar og faglige grænser.
- Selvomsorg, supervision og livslang faglig udvikling.
- HjerteDialogs menneskesyn omsat til terapeutisk praksis.
- Forberedelse til den afsluttende certificeringsproces.

Læringsmål

Viden: Den studerende har viden om egen terapeutisk identitet, centrale etiske dilemmaer i misbrugsterapeutisk arbejde og rammerne for supervision og livslang faglig udvikling.

Færdigheder: Den studerende kan integrere uddannelsens faglige, relationelle og menneskelige perspektiver i en sammenhængende terapeutisk praksis og reflektere systematisk over egen praksis i supervision.

Kompetencer: Den studerende kan selvstændigt varetage et terapeutisk forløb med mennesker med afhængighedsproblematik med faglig dømmekraft, etisk ansvarlighed og terapeutisk autenticitet, og kan tage ansvar for egen fortsatte faglige udvikling.

8. Undervisere og faglig kvalitetssikring

Hovedundervisere

Uddannelsen varetages af én gennemgående hovedunderviser, som følger det mindre hold af studerende fra første undervisningsdag til afsluttende certificering. Det sikrer kontinuitet mellem undervisning, bedre mulighed for dybe forvandlingsprocesser, udvikling, personlig relation og tilsvarende dybde i supervision og menneskelig og faglig sparring.

Knud Thorbjørn Hansen (f. 1963) er hovedunderviser, eksaminator og fagligt ansvarlig for HjerteDialogs Misbrugsterapeutuddannelse. Han er certificeret REG. psykoterapeut (FaDP), Integrativ Somatisk Traumeterapeut, Spirituel Integrativ Krops- og Psykoterapeut (Tobias-Skolen, 2018), samt uddannet socialpædagog med speciale i misbrug fra VIA University College m.m.

Han har arbejdet inden for facilitering af gruppeprocesser, undervisning, pædagogisk udvikling og relationsarbejde siden midten af 1980'erne, med et særligt fokus på det psykiatriske område siden 1993 og en specialisering i misbrugsbehandling, dobbeltdiagnoser og traumebehandling siden 2013.

Han har arbejdet som misbrugskonsulent i kommunalt regi og arrestsystemet, har arbejdet i ambulant- og døgnbehandlingsregi, har været underviser på en veletableret dansk psykoterapeutuddannelse (bl.a. i misbrug/afhængighed, psykopatologi og neuropatologi), og fungeret som misbrugsterapeut og psykologisk debriefer i Blå Kors, samt virket som supervisor for institutioner og specialpædagogiske projekter. Knud Thorbjørn er i dag privatpraktiserende REG. psykoterapeut i HjerteDialog Huset med speciale i relationer, traumer og misbrug. Gennem mere end tre årtier har han desuden udviklet HjerteDialog, samt det integrative terapeutiske univers, erfaringsgrundlag og menneskesyn, uddannelsen hviler på. Ved forfald af hovedunderviser vil egnet kandidat blive indsat.

Eksterne undervisere og praksisbidragydere

Uddannelsen vil inddrage relevante eksterne undervisere og praksisbidragydere: fagpersoner med særlig specialistviden, behandlere med praksiserfaring, eller mennesker med egne erfaringer fra afhængighed og recovery. Disse inddrages løbende og ad hoc, alt efter hvilke temaer, cases og specialistviden der er relevant for det pågældende hold. Konkrete navne og fagligt CV offentliggøres, når de er aftalt for det kommende hold.

Kvalitetssikring og akkreditering

HjerteDialog Misbrugsterapeutuddannelsen forventes at blive akkrediteret af det danske anerkendte akkrediteringsorgan: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (niveau 5-6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring). Det kræver dog bl.a. at uddannelsen har været udbudt i 5 år og har kørt fra start til slut mindst fem gange.

Prospektet opdateres, når uddannelsen er endeligt akkrediteret. Indtil da sker uddannelsens kvalitetssikring gennem en fast hovedunderviser med tre årtiers klinisk erfaring, en struktureret certificeringsproces med ekstern censor (jf. afsnit 9), samt løbende supervision og refleksion gennem hele forløbet af de studerende. Ligesom underviserteamet kontinuerligt vil forholde sig til de studerende og vurdering af læringsmål, studiebelastning, evalueringer og systematiseret kvalitetssikring).

Tilladt fravær

Underviser fører logbog, og studerende må maksimalt have 10 % fravær; manglende moduler skal indhentes på senere hold før certificering.

9. Certificeringsforløb

Uddannelsen afsluttes med et certificeringsforløb, der samler og integrerer den faglige, personlige og terapeutiske udvikling gennem hele forløbet. Certificeringen er ikke en traditionel eksamen, men en proces bestående af tre sammenhængende dele:

A. Den afsluttende fordybelsesopgave

En individuel, skriftlig fordybelsesopgave med udgangspunkt i et selvvalgt emne inden for misbrugsterapi og misbrugsbehandling, hvor den studerende demonstrerer evnen til at integrere teori, praksiserfaring, metodiske overvejelser og etiske refleksioner.

B. Levendegørelse af fordybelsesopgaven

En praksisnær, kreativ eller oplevelsesorienteret formidling af et centralt aspekt af opgaven, f.eks. igennem en terapeutisk demonstration, en kropslig øvelse eller en case for de øvrige studerende (som medlærende kolleger).

C. Faglig dialog og certificering

En afsluttende faglig dialog med eksaminator og ekstern censor, med afsæt i både den skriftlige opgave og levendegørelsen. Ved tilfredsstillende gennemførelse udstedes HjerteDialogs diplom og certificering som Misbrugsterapeut. Der tilknyttes en ekstern censor med relevant faglig baggrund til hvert hold. Censors navn og kvalifikationer offentliggøres, når vedkommende er fundet og aftalt for det kommende hold.

NB: Titlen Misbrugsterapeut er ikke en beskyttet titel.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en samlet helhedsvurdering foretaget af eksaminator og ekstern censor i fællesskab, og afgøres som bestået/ikke bestået og ikke med en karakterskala. Vurderingen tager afsæt i, om den studerende har opnået uddannelsens overordnede læringsudbytte (jf. afsnit 6): at kunne varetage et terapeutisk forløb med mennesker med afhængighedsproblematik med faglig dømmekraft, etisk ansvarlighed og terapeutisk autenticitet. Konkret lægges der vægt på følgende tre elementer:

Ad. A. Den skriftlige fordybelsesopgave

- Faglig dybde og relevans: emnet er behandlet med solid inddragelse af uddannelsens teoretiske og kliniske grundlag (jf. afsnit 4).
- Sammenhæng mellem teori og praksis: opgavebesvarelsen demonstrerer evnen til at koble fagligt stof til konkret terapeutisk arbejde, ikke kun gengivelse af pensum.
- Selvstændig og etisk refleksion: egne overvejelser, tvivl og dilemmaer indgår tydeligt.
- Struktur og formidling: opgaven er velargumenteret, klart disponeret og anvendelig for en fagfælle.

Ad. B. Levendegørelsen

- Relevans: det valgte formidlingselement belyser en central pointe fra den skriftlige opgave.
- Terapeutisk nærvær og professionel dømmekraft i selve udførelsen.
- Autenticitet: fremstillingen afspejler den studerendes egen udvikling, forståelse og ståsted, ikke en indøvet skabelon.

Ad. C. Den mundtlige, faglige dialog

- Evne til at begrunde og reflektere kritisk over egne metodiske og etiske valg.
- Evne til at modtage og forholde sig konstruktivt til censors og eksaminators spørgsmål og feedback.
- Sammenhæng mellem det skrevne, det levendegjorte og det talte: et samlet, personligt fagligt ståsted.

Ved ikke bestået

Hvis certificeringsforløbet ikke kan godkendes, får den studerende en skriftlig, begrundet tilbagemelding fra eksaminator og censor. Den studerende tilbydes herefter mulighed for at bearbejde og genfremlægge det relevante element (skriftligt og/eller mundtligt) ved et senere holds certificeringsweekend, eventuelt med supplerende supervision i mellemtiden, mod ekstra betaling. Det er muligt at genfremlægge maksimalt 2 gange.

10. Praktiske oplysninger

Varighed	Ca. 18 måneder — tre faser: 6 undervisningsmoduler (år 1), 6 måneders integrations-, praksis- og fordybelsesfase, afsluttende 3 dages certificeringsweekend
Undervisningsdage	6 moduler á 4 dage - torsdag til søndag (31 timer/modul inklusiv pauser) torsdag 10–17, fredag/lørdag 9–17, søndag 9–15
Supervision	1 x månedligt via Zoom, 2 timer
Buddy-system	Fast makkerpar gennem hele forløbet
Undervisningssted	HjerteDialog Huset, Nygade 9, 9632 Møldrup (Jylland)
Undervisningssprog	Dansk
Overnatning	Gode overnatningsmuligheder nær HjerteDialog Huset. Eventuel overnatning her til kr. 200,-/nat – kun for et begrænset antal studerende.
Pris — EarlyBird	Kr. 62.500,- (tilmelding inden 1. oktober 2026)
Pris — normalpris 2027	Kr. 74.900,-
Prispositionering	Prisen kan pt. holdes markant lavere end andre brancherelaterede uddannelser p.g.a. rammevilkårene.
Betaling	Kontant eller bindende ratebetalingsaftale for hele uddannelsen (ikke pr. modul)*
Depositum	Kr. 5.000,- ved optagelse (fratrækkes uddannelsesprisen, refunderes ikke ved udmeldelse)
Afbestillingsvilkår	Ordentlighedsprincippet er gældende – begge veje.
Eksamen/diplom	Inkluderet, hvis certificering foregår på holdets aftalte weekend — ellers kr. 4.500,- i merpris
Fravær	Maksimalt 10 %. Manglende moduler kan indhentes på senere hold før certificering
Holdstørrelse	8–14 personer (hold starter sammen/slutter sammen)
Opstart	August 2027, ved minimum 8 tilmeldte
Afsluttende certificering	Januar 2029

***Betalingsmuligheder for arbejdsgiver-finansiering:**

1. Direkte fakturering til arbejdsgiver for hele eller dele af uddannelsesprisen mod en skriftlig rekvisition/aftale fra virksomheden — kandidaten er stadig den studerende, men fakturamodtager er arbejdspladsen.
2. En virksomhedsaftale for arbejdspladser, der sender 2 eller flere medarbejdere på samme hold, med en mængderabat (5 % fra deltager nr. 2).
3. Delt finansiering, hvor arbejdsgiver betaler en fast andel (f.eks. 50 %) og medarbejderen selv betaler resten, eventuelt via medarbejderens egen ratebetalingsaftale.

NB: Et kort, et-sides beslutningsoplæg målrettet arbejdsgiveren, der opsummerer læringsudbyttet (afsnit 6) og karrierespørgsmålet (afsnit 11), som lederen kan bruge internt til at begrunde investeringen over for sin egen ledelse eller økonomiafdeling.

11. Efter afsluttet uddannelse

Uddannelsen kvalificerer blandt andet til professionelt arbejde som Misbrugsterapeut og misbrugsbehandler inden for offentlige, private og frivillige tilbud, herunder:

- kommunale rusmiddelcentre
- døgnbehandling og ambulant behandling
- psykiatri og socialpsykiatri
- kriminalforsorgen
- forsorgshjem
- NGO'er
- familiebehandling
- ungeområdet
- privat praksis og som supplement til eksisterende terapeutiske virke.

Herudover vil den certificerede HjerteDialog Misbrugsterapeut blive en del af et sundt netværk af menneskeligt og fagligt forbundne kollegaer. Denne vil have mulighed for at blive en del af en alumneforening med et årligt gensyn, en lukket faglig gruppe og fortsat adgang til faglig supervision/sparring, kurser og konferencer.

12. Ansøgningsprocessen

a. Skriftlig ansøgning

Ansøgeren sender først en motiveret ansøgning, der beskriver:

- motivation for at søge uddannelsen
- relevante livserfaringer
- personlig udviklingsrejse og erfaringer med afhængighed
- uddannelsesmæssig baggrund
- relevant erhvervs- og praksiserfaring
- gennemførte udviklingsforløb, kurser eller terapeutisk arbejde
- forventninger samt eventuelle overvejelser eller tvivl
- begrundelse for valget af netop denne uddannelse.

b. Indledende vurdering

Ansøgningen vurderes samlet ud fra baggrund, motivation og forudsætninger for at indgå i uddannelsens læringsmiljø.

c. Personlig afklaringssamtale

Udvalgte kandidater inviteres til en personlig samtale, hvor det undersøges, om uddannelsen på nuværende tidspunkt er det rette næste skridt. Både for at varetage kandidatens og det kommende HjerteDialog holds behov.

d. Endelig optagelse

Optagelse besluttet efter afklaringssamtalen.

Ved optagelse indgås en bindende uddannelsesaftale, og studiehåndbog m.v. udleveres.

13. Centrale referencer (Litteratur, der er en del af undervisningsgrundlaget)

Neurovidenskab og udviklingsforståelse

- Ainsworth, M.D.S., Blehar, M.C., Waters, E. & Wall, S. (1978). Patterns of Attachment: A Psychological Study of the Strange Situation. Erlbaum.
- Bateman, A. & Fonagy, P. (2016). Mentalization-Based Treatment for Personality Disorders: A Practical Guide. Oxford University Press.
- Bowlby, J. (1969/1982). Attachment and Loss, vol. 1: Attachment. Basic Books.
- Hart, S. (2006). Hjerne, samhørighed, personlighed — introduktion til neuroaffektiv udvikling. Hans Reitzels Forlag.
- Jakobsen, Ida Skytte (2024). Resiliens processer - begreb, forskning og praksis. Akademisk Forlag.
- Lievegoed, Bernard (1990). Man on the Threshold: The Challenge of Inner Developments. Hawthorn Press.
- Porges, S.W. (2011). The Polyvagal Theory: Neurophysiological Foundations of Emotions, Attachment, Communication, and Self-regulation. Norton.
- van der Kolk, B. (2014). The Body Keeps the Score: Brain, Mind, and Body in the Healing of Trauma. Viking.

Kliniske og terapeutiske tilgange

- Frankl, V.E. (1946/2006). Man's Search for Meaning. Beacon Press.
- Linehan, M.M. (2014). DBT Skills Training Manual (2. udg.). Guilford Press.
- Miller, W.R. & Rollnick, S. (2013). Motivational Interviewing: Helping People Change (3. udg.). Guilford Press.
- Slade, M. (2009). Personal Recovery and Mental Illness: A Guide for Mental Health Professionals. Cambridge University Press.
- White, M. & Epston, D. (1990). Narrative Means to Therapeutic Ends. Norton.
- Yalom, I.D. (1980). Existential Psychotherapy. Basic Books.

Kropsorienterede og regulerende tilgange

- Dana, D. (2018). The Polyvagal Theory in Therapy: Engaging the Rhythm of Regulation. Norton.
- Dunselman, Ron (1993). In place of the Self - how drugs work. Hawthorn Press.
- Levine, P.A. (1997). Waking the Tiger: Healing Trauma. North Atlantic Books.
- Levine, P.A. (2010). In an Unspoken Voice: How the Body Releases Trauma and Restores Goodness. North Atlantic Books.
- Ogden, P., Minton, K. & Pain, C. (2006). Trauma and the Body: A Sensorimotor Approach to Psychotherapy. Norton.
- Rothschild, B. (2000). The Body Remembers: The Psychophysiology of Trauma and Trauma Treatment. Norton.
- Sørensen, Anders (2024). Noget I bør vide om udtrapning af psykofarmaka. Hans Reitzels Forlag.

Andre kilder:

- Sundhedsstyrelsen/Sundhedsdatastyrelsen. Offentligt finansieret alkoholbehandling (2020, 2021) — gengivet i Blå Kors, Fakta og statistik om alkohol.
- Sundhedsstyrelsen & Statens Institut for Folkesundhed. Sygdomsbyrden i Danmark – risikofaktorer (2022).
- Danmarks Statistik. Stofmisbrugsbehandling (statistikbanken, 2025-tal).
- McLellan, A.T., Lewis, D.C., O'Brien, C.P. & Kleber, H.D. (2000). Drug Dependence, a Chronic Medical Illness: Implications for Treatment, Insurance, and Outcomes Evaluation. JAMA, 284(13), 1689–1695.
- Wampold, B.E. & Imel, Z.E. (2015). The Great Psychotherapy Debate: The Evidence for What Makes Psychotherapy Work (2. udg.). Routledge.
- Rapporter fra Center for Rusmiddelforskning, f.eks. af Mads Uffe Pedersen

HjerteDialog Huset · Nygade 9, 9632 Møldrup
Telefon 42 60 87 87 · kontakt@hjertedialog.dk · www.hjertedialog.dk